

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΒΙΛΛΕΜΕΡ

(Μυθιστορία Γεωργίας Σάνδ.—Μετάφρασις Α. Β.

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Θ'

“Οτε, μετὰ μίαν ἐβδομάδα, ἔφθασε καὶ ὁ δούξ, ἐξεπλάγη ἐκ τῆς τοιαύτης τῶν πραγμάτων καταστάσεως. Συγκεινημένος ἐκ τῆς ἐπιστολῆς, ἣν εἶχε γράψει εἰς αὐτὸν ὁ ἀδελφός του ἐκ Πολιναί, ἀλλὰ μαντεύων ὅτι ἐπάλαιε μᾶλλον πρὸς ἑαυτὸν ὁ μαρκήσιος ἢ εἶχεν ἀποφασίσει ὅ,τι δῆποτε, ἐβράδυνε σκοπίμως τὴν ἐμφάνισίν του, ὅπως ἀφήσῃ καιρὸν εἰς τὴν μόνωσιν καὶ τὴν ἐξοχικὴν ἐλευθερίαν νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τῶν δύο ἐκείνων καρδιῶν, ἃς εἶχεν ἐλπίζει ὅτι ἠδύνατο νὰ συγκινήσῃ διὰ τῶν λόγων του καὶ προσεδόκα νὰ εὔρη ἐντελῶς συμφώνους. Δὲν εἶχε προῖδει ὅτι ἡ Καρολίνα θὰ ἔσφερετο ἐρωτοτροπίας καὶ φαντασίας, οὐδ' ὅτι ὁ μαρκήσιος θὰ ἀντίστατο σπουδαίως, πτοούμενος ἴσως καὶ παλαιῶν πρὸς ἑαυτὸν. Τί λοιπὸν συμβαίνει; διανοήθη ἀπορῶν, βλέπων ὅτι καὶ αὐτὴ ἢ πρὸς φιλίαν διάθεσις εἶχεν ἐκλείψει. Ἡ ἠθικὴ ἄρα ἔσβεσε τόσῳ ταχέως τὸ πῦρ; Ἀπειράθη ἄρα γε ὁ ἀδελφός μου ματαίαν ἀπόπειραν; Εἶνε φόβος ἢ πείσμα ἢ αὔξουσα κατῆφειά του; Σεμνότυφος εἶνε αὐτὴ ἢ κόρη; Ὅχι! φιλόδοξος; ὅχι! Ἰσως ὁ μαρκήσιος δὲν ἐξεφράσθη καλῶς. Ἐφύλαξεν ὅλον του τὸ πνεῦμα διὰ τὰ βιβλία, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ τὸ μεταχειρισθῆ ὑπὲρ τοῦ ἀρτιγενοῦς πάθους του.

Δὲν ἔσπευσεν ἐν τούτοις ὁ δούξ νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀλήθειαν. Δὲν ἤξευρε τί ν' ἀποφασίσῃ, καὶ σπουδαῖοι λόγοι ἐπέτεινον τὴν ἀμηχανία του. Εἶχε κατορθώσει νὰ μάθῃ τὴν οικονομικὴν κατάστασιν τοῦ μαρκησίου. Δὲν ἀπέμενε πλέον εἰς αὐτὸν ἢ τριάκοντα χιλιάδων φράγκων εἰσόδημα, ὡν δώδεκα χιλιάδες κατεβάλλοντο ὡς σύνταξις εἰς τὸν ἀδελφόν του· τὸ ὑπόλοιπον ἦτο σχεδὸν ὀλοκλήρως διατεθειμένον εἰς συντήρησιν τῆς μητρὸς του, αὐτὸς δὲ ἔζη ἐν τῷ κτήματί του, δαπανῶν ὑπὲρ ἑαυτοῦ τόσα μόνον, ὅσα ἤθελε δαπανῆσαι καὶ ὁ μετριώτερος τῶν ξένων του.

Ὁ δούξ ἐθλίβετο βαθέως ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης, ἥτις αὐτοῦ μὲν ἦτο ἔργον, τὸν δὲ μαρκησίον οὐδ' ἐφαίνετο κἂν ἀπασχολοῦσα. Εἶχεν ὑποστῆ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐκπτώσιν ἀδιαφόρως καὶ μεγαθύμως, στερηθεὶς δὲ πολλοὺς συνευωχητάς, ἀνεγνώρισεν ὅτι εἶχε καὶ πολλοὺς πιστοὺς φίλους. Ἡ περὶ αὐτοῦ ὑπόληψις τοῦ κόσμου εἶχεν αὐξήσει· βλέποντες δὲ ὅτι ἀπέτιεν ὑπερπάνως καὶ καρτερικῶς τὸν φλογερὸν καὶ ἀχαλίνωτον αὐτοῦ βίον, τῷ ἐσυγχώρουν πολλοὶ τὰ σκάνδαλα, δι-

ὧν εἶχεν ἄλλοτε συνταράξει τὰς οικογενείας. Κατενόησεν οὕτω εὐφυῶς ὅποια ἦτο ἡ προσήκουσα ἐν τῷ μέλλοντι διαγωγή του. Ἀλλὰ μετάνοιά τις ἐτάραττε τὴν ψυχικὴν αὐτοῦ ἰσορροπίαν, ἐθάμβου τὴν ὀξυδέρκειαν καὶ παρέλυε τὴν ἀποφασιστικότητά του. Ἀγαθὸς κατὰ βάθος, καίτοι πολλάκις παραλογιζόμενος, ἀνεζήτηε τί ἠδύνατο νὰ πράξῃ ὅπως καταστήσῃ τὸν ἀδελφόν του εὐτυχῆ. Καὶ ὅτε μὲν ἐπέειθετο ὅτι ἔπρεπε νὰ παραισαγάγῃ τὸν ἔρωτα εἰς τὸν μονῆρην καὶ αὐτάρκην ἐκείνου βίον, ὅτε δὲ διελογίζετο νὰ ἐξωθήσῃ αὐτὸν εἰς τὴν φιλοδοξίαν, ἐκδιάζων τὰς ἀντιπαθείας αὐτοῦ καὶ ὑποβάλλων αὐτῷ καὶ πάλιν τὴν ἰδέαν περιφανοῦς τινοῦ γάμου.

Τοῦτο δὲ ἦτο καὶ τῆς μαρκησίας τὸ ὄνειρον, ἥτις πολλάκις τὸ εἶχεν ὄνειρευθῆ κ' εὐαρέστως ὑφίστατο τὴν γοητείαν του, πιστεύουσα ὅτι ἠθελεν εὐρεθῆ πλουσία τις καὶ ἀξιόλογος κληρονόμος ἥτις νὰ συμμερισθῆ τὸν ὑπὲρ τῆς γενναϊότητος τοῦ μαρκησίου μητρικόν της ἐνθουσιασμόν. Ἐνεπιστεύθη δὲ τότε εἰς τὸν δούκα, ὅτι διεπραγματεύετο μετὰ τῆς φίλης της δουκίσσης Δυνιέρ, ἵνα νυμφεῖσῃ τὸν Μαρκήσιον μετὰ τινοῦ ὀρφανῆς τοῦ γένους Ξεντράιγ, πλουσιωτάτης καὶ λεγομένης ὠραίας, ἥτις ἐπληττε μὲν φοβερὰ ἐν τῷ μοναστηρίῳ της, εἶχε δὲ μεγάλας ἀξιώσεις περὶ τῆς ἀξίας καὶ τῆς ποιότητος τοῦ μέλλοντος συζύγου της. Καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς πληροφορίας τὸ πρᾶγμα ἦτο δυνατόν. Ἀλλ' ἔπρεπε νὰ συναίνεσῃ ὁ Οὐρβανός. Ἐκεῖνος ὅμως δὲν συνῆκει, λέγων ὅτι οὐδέποτε θὰ ἐνυμφεῖτο, ἀν ἡ εὐκαιρία δὲν ἤρχετο νὰ τὸν εὔρη, καὶ ὅτι ἦτο ἀνικανώτατος πάντων νὰ ἐμφανισθῆ ἐνώπιον γυναικὸς ἵνα προσποιηθῆ νὰ τῆ ἀρέσῃ.

— Προσπάθησε, υἱέ μου, εἶπεν ἡ μαρκησία εἰς τὸν δούκα, εὐθύς τὴν ἐπαύριον τῆς ἀφίξεώς του, νὰ τοῦ ἐκριζώσῃ αὐτὴν τὴν ἀγριότητα. Ἐγὼ ἀπηλπίσθην.

Ὁ δούξ ἐπεχείρησε κ' εὔρε τὸν ἀδελφόν του διατάζοντα, ἀπαθῆ, μὴ λέγοντα μὲν ὅχι, ἀλλ' ἀρνούμενον πᾶσαν ἐνέργειαν, καὶ ἰσχυρίζομενον ὅτι ἔπρεπε ν' ἀναμείνῃ ἀπὸ τῆς τύχης τὴν συνάντησιν τῆς νύμφης, καὶ ὅτι ἂν τῷ ἤρесе, θὰ προσεπάθει βραδύτερον νὰ μάθῃ, ἂν κ' ἐκείνη δὲν τὸν ἀπεστρέφετο. Δὲν ἦτο δὲ καὶ βία, ἔλεγεν, ἀφοῦ διέμενον εἰς τὴν ἐξοχὴν. Αὐτὸς δὲν ἠσθάνετο ἑαυτὸν δυστυχέστερον τοῦ συνήθους, εἶχε δὲ καὶ τόσῃν ἐργασίαν...

Ἡ μαρκησία ἠγανάκτησε διὰ τὰς ἀναβολὰς ταύτας, κ' ἐξηκολούθησε νὰ γράφῃ, γραμματεῦοντος τοῦ δουκός, περὶ τῆς ὑποθεσεως, ἥτις διέφευγε τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Καρολίνας.

Ὁ δούξ βλέπων ὅτι ἐπὶ ἕξ ὅλους μῆνας ὁ γάμος αὐτὸς δὲν ἤθελε προχωρήσει οὐδὲ βῆμα, ἤρχισε πάλιν διανοούμενος νὰ διασκεδάσῃ τὸν ἀδελφόν του δι' ἀγροτικῶν τινοῦ μυθιστορήματος.

Ἡ ἡρώϊς ἦτο πρόχειρος, καὶ ἦτο θελκτικωτάτη. Ἐπασχε δὲ ἴσως ἐκ τῆς προφανοῦς ψυχρότητος τοῦ μαρκησίου. Ὁ δούξ προσεπάθησε νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν τῆς ψυχρότητος αὐτῆς, ἀλλ' ἀπέτυχεν ἐντελῶς. Ὁ μαρκήσιος ὑπῆρξεν ἀνεξερευνητος, ἐφάνη δὲ ἀπορῶν πρὸς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ ἀδελφοῦ του.

Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι οὐδέποτε εἶχε διανοηθῆ νὰ ἐρωτολογήσῃ μετὰ τῆς δεσποινίδος Σαῖν-Ζενέ. Θὰ ἦτο βαρὺ διὰ τὴν συνειδησίην του, πρὸς ἣν οὐδεὶς συμβιβασμὸς ἦτο δι' αὐτὸν δυνατός. Εἶχεν ἀνεπαισθήτως αἰσθανθῆ τὸ ἀληθές καὶ ζωηρὸν γόητρον τῆς Καρολίνας, καὶ ὑπέστη αὐτό, οὐδένα σκοπὸν ἄλλον ἀναλογιζόμενος. Εἶτα δὲ ὁ ἀδελφός του προσπαθῶν νὰ ἐξεγείρῃ τὴν ζηλοτυπίαν του, τὸν ἔκαμε ν' ἀνακαλύψῃ ὅτι ἦτο ἀληθὴς καὶ ζωηρὰ κλίσις ἢ ἀνώνυμος ἐκείνη συμπάθεια. Μεγάλῃ ἐκ τούτου ὑπῆρξεν ἡ βάσανός του ἐπὶ τινὰς ἡμέρας. Ἐξήτασεν ἑαυτὸν ἂν ἦτο ἐλεύθερος, καὶ εἶδεν ὅτι εὕρισκετο μετὰ τὴν μητρός εὐχομένης ὑπὲρ αὐτοῦ περιφανῆ τινα γάμον, καὶ υἱοῦ εἰς ὃν ὤφειλε τὰ ναυάγια τῆς περιουσίας του. Εἶχε δὲ ἄλλως προῖδει ὅτι ἡ εὐθιχτος ὑπερηφάνεια τῆς δεσποινίδος Σαῖν-Ζενέ ἤθελεν ἀντιστῆ ἀνευδότης, κ' ἐγνώριζεν ἤδη ἄρκετὰ τὸν χαρακτῆρά της, ὥστε νὰ ἦνε βέβαιος, ὅτι οὐδέποτε ἐκείνη θὰ συγκατένευε τὰ τετῆ μετὰ αὐτοῦ καὶ τῆς μητρός του. Ἀποφασίσας οὕτω ν' ἀποφύγῃ ἐπίσης καὶ τὴν ἀνοησίαν ἀνωφελῶν ὀχλήσεων καὶ τὴν ἀνανδρίαν τῆς ἐξαπατησέως ἀγνῆς ψυχῆς, ἠγωνίσθη νὰ νικήσῃ ἑαυτὸν, κ' ἐφάνη ὡς ἐκ θαύματος νικηθεὶς. Ὑπεκρίθη δὲ τόσον καλῶς τὸ μέρος του, ὥστε ὁ δούξ ἠπατήθη. Τοσαύτη γενναίότης καὶ ἀβρότης ἦσαν ἴσως ὑπέροχαί τῆς περὶ τοιούτων καθηκόντων συνειδήσεως τοῦ δουκῆς.

— Ἠπατήθη, διελογίσθη. Τὸν ἀδελφόν μου ἀπερρόφησεν ἐντελῶς ἡ ἱστορικὴ ἐπιστήμη. Περὶ τοῦ βιβλίου του πρέπει νὰ τοῦ ὁμιλήσω.

Ἐκτοτε ὁ δούξ ἐσκέφθη πῶς ἠδύνατο ν' ἀσχολήσῃ τὴν φαντασίαν αὐτοῦ ἐπὶ ἐξάμηνον ἀργὸν βίον. Πνεῦμα εὐτράπελον καὶ ἀνήσυχον, ὡς τὸ πνεῦμα του, δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀρκεσθῆ εἰς θῆραν, ἀνάγκωσιν μυθιστορημάτων, συνομιλίαν μετὰ τῆς μητρός του καὶ σύνθεσιν ἀσματιῶν. Ἠρῆσε δὲ φυσικῶς συλλογιζόμενος τὴν Καρολίαν, ὡς τὸ μόνον πρόσωπον, ὅπερ ἠδύνατο νὰ παράσχῃ ποιητικὴν τινα καὶ αἰσθηματικὴν ἀσχολίαν εἰς τὸν ἐγκέφαλον αὐτοῦ. Ἀπόφασιν εἶχε νὰ διανύσῃ τὸ ἥμισυ τοῦ ἔτους ἐν Σεβάλλ, ἦτο δὲ γενναία ἀληθῶς ἢ ἀπόφασιν αὕτη ἀνθρώπου μὴ ἀγαπῶντος τὴν ἐξοχὴν ἄλλως ἢ ἐν πολυτελείᾳ καὶ θορυβῶδε βίῳ. Ἦθελε νὰ ζήσῃ ὀλιγαρκέστατα παρὰ τῶ ἀδελφῷ του, ἕξ μῆνας κατ' ἔτος, παραιτούμενος ἐκουσίως τοῦ ἡμίσεος τῆς συντάξεώς του, ἢ δαπανῶν αὐτό, — ἂν ὁ μαρκή-

σιος ἠρνεῖτο τὴν θυσίαν — εἰς διορθώσεις καὶ ἐπισκευὰς τοῦ ἀδελφικοῦ κτήματος. Ἄλλ' ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην καὶ τινος ἐρωτιδίου, εἰς ἀμοιβὴν τοσαύτης ἀρετῆς καὶ πρὸ τῆς ἀνάγκης ταύτης ἴστατο δισταζούσα ἢ ἀρετὴ του.

— Πῶς νὰ κάμω, διανοεῖτο, ἀφοῦ καὶ εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τὴν μητέρα μου ἔδωκα τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου νὰ μὴ ἀσχοληθῶ περὶ αὐτῆς; Ἐν μόνον μέσον ὑπάρχει, καὶ ἀπλούστερον ἴσως ὅλων τῶν συνήθων καὶ τετριμμένων μέσων. Νὰ τῆς φέρωμαι περιποιητικώτατα ὑπὸ τὸ φαινόμενον ἐντελοῦς ἀφιλοκερδείας. Νὰ τῆς δεικνύω σεβασμόν, χωρὶς φιλαρέσκειαν, καὶ καθαρὰν εἰλικρινῆ φιλίαν, ἥτις νὰ τῆς ἐμπνεύσῃ πλήρη ἐμπιστοσύνην. Ἐπειδὴ δέ, ἐνοεῖται, εἰς ὅλα αὐτὰ δὲν μοῦ ἀπαγορεύεται νὰ ἔχω πνεῦμα καὶ χάριν, καὶ νὰ ἦμαι φιλόφρων καὶ ἀφωσιωμένος ὅσον θὰ ἦμην ἂν ἤθελον νὰ δεῖξω τὰς ἀξιώσεις μου, φυσικώτατον εἶνε νὰ συγκινηθῆ ἐπὶ τέλους καὶ νὰ μ' ἀπαλλάξῃ βαθμηδὸν μόνη της τοῦ ὄρκου μου. Μία γυνὴ ἐκπληττεται πάντοτε, ὅτι μετὰ διμήνην ἢ τρίμηνον προσητὴ οἰκειότητα δὲν ἀκούει ἓνα ἐρωτικὸν λόγον. Ἐπειτα, θὰ στενοχωρηθῆ καὶ αὐτὴ, ἀφοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου δὲν τῆς λέγουν πλέον τίποτε. . . . Νὰ ἰδοῦμεν! Θὰ ἦτο περιεργὸν καὶ πολὺ νόστιμον νὰ κατακτῆσῃ τις καρδίαν, εἰς τὴν ὅποιαν ἐμπνέει τρόμον χωρὶς νὰ φαίνεται, καὶ νὰ ἰδῇ ἀρετὴν ἀφοπλιζομένην, χωρὶς νὰ προκαλέσῃ τὸν ἀφοπλισμὸν της. Εἶδα πολλὰς ἐρωτοτρόπους καὶ σεμνοτύφους ἀκολουθούσας αὐτὴν τὴν τακτικὴν. Εἶμαι δὲ περιεργὸς νὰ ἰδῶ πῶς ἡ δεσποινὶς Σαῖν-Ζενέ, ἥτις οὐτ' ἐρωτότροπος οὔτε σεμνοτύφος εἶνε, θὰ διατρέξῃ τὸν παράδοξον αὐτὸν δρόμον.

Ἀσχολούμενος οὕτω ἐκ παιδαριώδους φιλοτιμίας, ὁ δούξ δὲν ἠσθάνθη πλέον πληξίν. Οὐδέποτε εἶχεν ἀγαπήσει τὴν κτηνώδη παραλυσίαν, αἱ δὲ παρεκτροπαὶ τοῦ εἶχον πάντοτε πρόσχημά τι κοσμιότητος. Τοσαύτην εἶχε κάμει χρῆσιν καὶ κατάχρησιν τῆς ζωῆς του ὥστε εὐκόλως ἠδύνατο νὰ καταστείλῃ ἑαυτὸν. Ἐπιθυμίαν δὲ εἶχεν, ὡς ἔλεγε, ν' ἀνακτῆσῃ πῶς τὴν υγείαν καὶ τὴν νεότητά του, κ' ἐφαντάζετο ἐνίοτε ὅτι ἠδύνατο ἴσως ν' ἀνακτῆσῃ καὶ τῆς καρδίας του τὴν νεότητα, ἥς διετήρουν πάντοτε τὴν ἐπιφάνειαν οἱ τράποι του καὶ ἡ γλῶσσά του. Διανοούμενος τὴν πλοκὴν κακοήθους μυθιστορηματος, ὑπέθετεν ὅτι ἠδύνατο εἶτι νὰ γείνη ῥωμαντικός.

Προσηνέχθη δὲ τόσον ἐπιτηδείως, ὥστε ἡ δεσποινὶς Σαῖν-Ζενέ ἠπατήθη ἀφελῶς ἐκ τῆς καθ' ὑπόκρισιν χρηστότητός του. Βλέπουσα ὅτι οὐδέποτε ἐζήτηι νὰ μένῃ μόνος μετ' αὐτῆς, δὲν τὸν ἀπέφευγε πλέον. Ἐνῶ δ' ἐκείνος, παρακολουθῶν αὐτὴν πάντοτε διὰ τοῦ βλέμματος, ἐπροκάλει φυσικῶς, καὶ κατ' ἐπιφάνειαν ἀπροσδοκῆτως, τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὴν συναντᾷ κατὰ τοὺς περιπάτους

του, ὠφελεῖτο συνάμα ἐκ τῶν συναντήσεων αὐτῶν, ἵνα φαίνεται ὅτι οὐδόλως ἐπεθύμει νὰ τὰς περατεῖν, καὶ ἀπεμακρύνετο μετὰ διακρίσεως τινος κ' ἐπιπλάστου λύπης, ἥτις συνεκίρνα οὕτω τὴν ἀβρὰν φιλοφροσύνην μετὰ τῆς προκλητικῆς ἀδιαφορίας.

Ὅλην αὐτὴν του τὴν ἐπιστήμην ἀνέπτυξε, χωρὶς ἡ Καρολίνα νὰ ὑποπτευθῆ τὸ ἐλάχιστον. Ἡ ἴδια αὐτῆς εἰλικρινεῖα τῇ ἀπηγόρευε τὴν μαντεῖαν οἰουδήποτε τοιοῦτου σχεδίου. Μετὰ ὀκτῶ δὲ ἡμέρας αἱ πρὸς αὐτὸν σχέσεις τῆς ἦσαν εὐκολοὶ καὶ ἀβίαστοι, ὥσει οὐδέποτε εἶχε δυσπιστήσῃ πρὸς αὐτόν, καὶ ἡ Καρολίνα ἔγραφε πρὸς τὴν Κυρίαν Ἐδβέρ :

«Ὁ δούξ ἐβελτιώθη πολὺ ἀπὸ τοῦ οἰκογενειακοῦ συμβάντος, τὸ ὁποῖον τὸν ἔκαμε νὰ συνέλθῃ, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν οὐδέποτε ἦτον ἄξιος τῶν κατηγοριῶν τῆς κυρίας Δ. Τοῦτο δὲ ἴσως εἶνε τὸ ἀληθές, διότι δὲν δύναμαι νὰ πιστεῦσω ὅτι ἄνθρωπος ἔχων τόσον εὐγενεῖς τοὺς τρόπους καὶ τὰ αἰσθητάματα ἠθέλησε ποτὲ νὰ καταστρέψῃ μίαν γυναῖκα, πρὸς μόνην εὐχαρίστησιν νὰ διασαλπίσῃ τὸ θῦμά του. Ἡ Κυρία Δ. ἰσχυρίζετο, ὅτι ὁ δούξ ἐφέρθη τοιοῦτοτρόπως πρὸς ὅλας του τὰς κατακτήσεις ἐξ ἀκολασίας καὶ ματαιότητος. Δὲν ἠξέυρω ἀκριβῶς τί δύναται νὰ ἦνε ἡ ἀκολασία ἀνθρώπου ὑψηλὴν κατέχοντος θέσιν κοινωνικὴν. Ἐξῆσα μὲ ἀνθρώπου σῶφρονος καὶ δὲν εἶδον ἄλλην παραλυσίαν, εἰμὴ τὴν τῶν πτωχῶν ἐργατῶν, οἵτινες παραφρονοῦσιν ἐκ μέθης καὶ δέρουσι τὰς γυναῖκας τῶν εἰς στιγμὴν ἐξάλλου μανίας. Ἄν τὴν διαφθορὰν τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ἀποτελεῖ ἡ ἔκθεσις τῆς ὑπόληψως τῶν μεγάλων γυναικῶν, πρέπει τότε νὰ ὑπάρχωσι πολλαὶ τοιαῦται κυρίαι, τῶν ὁποίων ἡ ὑπόληψις δύναται νὰ ἐκτεθῆ, ἀφοῦ τόσον πολλὰ ἀριθμοῦνται τὰ θύματα τοῦ δουκὸς Ἀλεξία. Ἐγὼ δὲν τὸν βλέπω ν' ἀσχολῆται μὲ τὰς γυναῖκας οὐδὲ τὸν ἀκούω νὰ κακολογῇ οἰανδήποτε. Τοῦναντίον πανηγυρίζει τὴν ἀρετὴν, καὶ βεβαίῳ ὅτι πιστεύει εἰς αὐτήν. Φαίνεται ὅτι οὐδεμίαν αἰθάνεται τύψιν συνειδήσεως ἐξ ἀπιστίας, διότι διακρίνει αὐστηρῶς μετὰ τῶν γυναικῶν, αἵτινες συναινοῦσιν εἰς τὸν ὀλεθρόν των καὶ ἐκείνων αἵτινες δὲν συναινοῦσιν. Ἄγνοῶ ἂν προσποιεῖται, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἠγάπησε πάντοτε μετὰ σεβασμοῦ καὶ εἰλικρινείας. Οὔτε ἡ μήτηρ του οὔτε ὁ ἀδελφός του φαίνονται ν' ἀμφιβάλωσι περὶ τούτου, ἐγὼ δὲ πιστεύω ὅτι εἶνε φύσις εἰλικρινῆς ἀλλ' ἄστατος, καὶ ὅτι μόνον λίαν εὐπιστος ἢ λίαν ματαία γυνὴ ἦτο δυνατὸν νὰ φαντασθῆ ὅτι ἠδύνατο νὰ τὸν δεσμεύσῃ. Ὅτι ὑπῆρξε μεγάλωδωρος, μέχρι ὑπερβολῆς, παίκτης, ἐπιλήσμων τῶν οἰκογενειακῶν του καθηκόντων, ἀπληξτος τρυφῆς καὶ παιδαριωδῶν ἀσχολήσεων ἀναξίως σοβαροῦ ἀνθρώπου, — περὶ τούτου δὲν ἀμφιβάλω, κ' ἐκ τούτου συμπεραίνω τὴν ἀσθένειαν τῆς κρι-

σεῶς του καὶ τὴν ματαιοδοξίαν του. Ἄλλ' αὐτὰ ὅλα εἶνε κακαὶ καὶ ἀτυχεῖς συνέπειαι τῆς ἀνατροφῆς καὶ εὐδαιμόνος νεότητος. Εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς δὲν ὑπέδειξε τὸ καθήκον ἢ δυστυχία' ἐδιδάχθησαν δ' ἐκ νεότητος πᾶν ὅ,τι ἐναντίον τῆς φειδοῦς καὶ προμηθείας. Δὲν κατεστράφη οὕτω καὶ ὁ πατήρ μας; Καὶ τίς θὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι ἔπταιεν αὐτός; Περιφλαυτίας ἐπίσης οὐδὲ ἔχνος εὐρίσκω εἰς τὸν δούκα. Εἶνε ἀπλοῦς ὡς ἀγαθὸς τις ἀγροτικὸς εὐπατρίδης. Φορεῖ ἐνδυμα τριάκοντα φράγκων, κ' ἔλκει ἐὼν τὰς καρδίας διὰ τῆς ἀπλότητος καὶ ἀφειλείας του. Οὐδέποτε ὑπανίττεται τοὺς παλαιούς του θριάμβους, οὐδ' ἐπιδεικνύει κανέν τῶν προτερημάτων του, ἅτινα ἐν τούτοις εἶνε πραγματικά, διότι ἔχει πνεῦμα χαριέστατον. Εἶνε πάντοτε ὠραϊότατος, ψάλλει θουμάσια, καὶ συνθέτει ὀλίγον, — ὄχι περίφημα πράγματα, ἀλλὰ κομψὰ καὶ μὲ χάριν. Ὅμιλεῖ λαμπρά, ἀλλ' ἐπιπολαίως, διότι ἐπιπόλαια μόνον πράγματα ἀνέγνωσε καὶ ἐνθυμεῖται. Ὅμολογεῖ ὅμως τοῦτο ἀνυποκρίτως, καὶ δὲν ἀπαρέσκεται εἰς τὰ σπουδαῖα, διότι ἐρωτᾷ περὶ παντὸς τὸν ἀδελφόν του καὶ τὸν ἀκούει μὲ σεβασμὸν καὶ νοημοσύνην.

Ὁ ἀδελφός του εἶνε πάντοτε κάτοπτρον ἀκηλιδωτον, ὑποδειγμα πάσης ἀρετῆς καὶ πάσης ἀγαθότητος, προσωποποίησις τῆς μετριοφροσύνης. Καταγίνεται πολὺ εἰς ἱστορικὴν τινὰ ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ἐκθειάζει ὁ ἀδελφός του, καὶ τοῦτο διόλου δὲν μ' ἐκπλήττει. Θὰ ἦτο πολὺ παράλογος ἡ φύσις, ἂν τοῦ εἶχεν ἀρνηθῆ τὴν δύναμιν νὰ ἐκφράσῃ τὸν κόσμον ὅλον ἀβρῶν νοημάτων καὶ αἰσθημάτων ἀληθινῶν ἅτινα ἐπροίκισε τὴν ψυχὴν του. Ὑπάρχει ἐντός του οἰονεὶ θρησκευτικὴ τις προσήλωσις καὶ ἀφοσίωσις εἰς τὸ ἔργον του. Τοῦτο δὲ φαίνεται τὸν καθιστᾷ μᾶλλον ἐπιφυλακτικὸν ἀπέναντί μου καὶ οἰκειότερον πρὸς τὴν μητέρα του καὶ τὸν ἀδελφόν του ἢ ἄλλοτε. Χαίρω δι' αὐτούς. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲ οὐδόλως δυσσαρεστοῦμαι. Φυσικώτατον εἶνε νὰ μὴ περιμένῃ παρ' ἐμοῦ φῶς οἰονδήποτε ἐπὶ τοιούτων σοβαρῶν πραγμάτων, καὶ ν' ἀποτείνεται μᾶλλον εἰς πρόσωπα ὠριμώτερα καὶ ἐμπειρότερα τῶν ἀνθρωπίνων. Ἐν Παρισίαις μοῦ εἶχε δεῖξει πολὺ ἐνδιαφέρον, ἰδίως τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ ἀδελφός του ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ μὲ πειράξῃ. Ἄν ὅμως ἔκτοτε δὲν μ' ἐδειξε πλέον τὸ ἐνδιαφέρον αὐτό, δὲν νομίζω ὅτι ἔπαυσε τοῦτο, καὶ δὲν θ' ἀνεφαίνετο πάλιν εὐκαιρίας δοθείσης. Ἄλλ' εὐκαιρία τοιαύτη δὲν θ' ἀναφανῆ πλέον, ἀφοῦ ὁ δούξ ἐβελτιώθη τόσον ἐντελῶς. Εὐγνωμονῶ οὐχ ἦττον ὅτι μοῦ ἔδωκε τὴν πολῦτιμον αὐτοῦ προστασίαν.»

Ἐκ τούτων φαίνεται, ὅτι ἂν ἡ Καρολίνα ἐθλίβετο ἐνδομύχως ἐπὶ τῇ μεταβολῇ τῶν τρόπων τοῦ Κ. Βιλλμερ, ἐθλίβετο ἐν ἀγνοίᾳ τῆς, οὐδὲ συνκίσθησιν εἶχε τοῦ ἀορίστου αὐτῆς πόνου, οὐδ'

ἀνεμίγνυτο ποσῶς εἰς τὴν θλίψιν αὐτῆς ἡ γυναίκα τῆς φιλοτιμίας. Ἦσθάνετο ὅτι δὲν εἶχε καταστῆ ἀναξία τῆς ὑπολήψεώς του, κ' ἐπειδὴ οὐδὲν πλέον προσεδόκα οὐδ' ἐπέθυμει, ἀπέδιδε πάντα εἰς ἀσχολίαν σοβαρὰν καὶ ἀξίαν σεβασμοῦ.

Οὐχ ἦττον, καίτοι δὲν ὠμολόγει αὐτὴν, ἤρχισεν αἰσθανομένη πλήξιν. Ἀπέφυγεν ὅμως νὰ τὸ γράψῃ εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς, ἥτις ἦτο ἀνίκανος νὰ τῇ ἐμπνεύσῃ θάρρος, καὶ τῇ ἔγραφε μὲν τρυφερωτάτας ἐπιστολάς, ἀλλὰ πλήρεις πάντοτε συλλυπητηρίων καὶ παραπόνων διὰ τὴν θυσίαν καὶ τὴν ἀπομάκρυνσίν τῆς. Ἡ Καρολίνα ἐφείδετο τῆς προκείας ἐκείνης καὶ δειλῆς ψυχῆς, ἣν εἶχε συνειθίσει ν' ἀγαπᾷ ὡς μήτηρ καὶ ἣν προσεπάθει νὰ ὑποστηρίξῃ δεικνυομένη πάντοτε ὁμοίως ἰσχυρὰ καὶ ἤρεμος, ὡς ἦτο ἄλλως καὶ ὁ χαρακτήρ τῆς. Ἄλλ' εἶχεν ὅμως στιγμάς, καθ' ἃς ἦσθάνετο ἑαυτὴν κεκηρυχίαν καὶ τῆς μονώσεως ἡ φρίκη συνέθλιβε τὴν καρδίαν τῆς. Καίτοι ἐφ' ἱκανὸν μέρος τῆς ἡμέρας ἦτο αἰχμάλωτος κ' ἐξερτημένη πολὺ πλέον ἢ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς οικογενείας τῆς, εἶχε κἂν τὰς πρωίας καὶ τὰς τελευταίας ὥρας τῆς ἑσπέρας, ὅπως ἀπολαύῃ τὸ ἐπιβάλλον γόητρον τῆς μοναξίας καὶ ἀνερωτᾷ τὴν ἰδίαν αὐτῆς μοῖραν. Τὴν κινδυνώδη αὐτὴν ἐλευθερίαν οὐδέποτε εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν τῆς, ὅτε καθῆκόν τῆς ἦτο νὰ μεριμνᾷ περὶ τεσσάρων τέκνων καὶ οἴκου ἀπόρου. Κατέφευγεν εἰς τὴν ποίησιν τῶν θεωριῶν καὶ τῶν ὄνειροπολημάτων κ' εὕρισκεν ἐν αὐτῇ γλυκύτετον πολλάκις γόητρον. Ἄλλοτε δὲ πάλιν ἀναίτιον καὶ ἄσκοπον ἄλγος καθίστα τὴν φύσιν ὄλην ἐχθρὰν τῆς, παρέλυε τὸ βῆμα τῆς κ' ἐβάρυνε τὸν ὕπνον αὐτῆς.

Ἐπάλαιε μὲν καρτερικῶς, ἀλλ' αἱ περιοδικαὶ αὐτῆς μελαγχολίαι δὲν διέφευγον τὸ προσεκτικὸν βλέμμα τοῦ δουκὸς Ἀλεξία. Παρεθέρει πολλάκις βαπτόμενον κυανοῦν τὸ κοῖλον τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καὶ τοὺς μῦς τοῦ προσώπου τῆς ἀκουσίως οὕτως εἰπεῖν ἀνθισταμένους εἰς τὸ μειδιάμα τῆς. Ἐνόμισεν ὅτι ἡ ὥρα ἤγγιζε, καὶ ἀνέπτυσεν ἔτι μᾶλλον τὸ σύστημά του. Ἐγίνε περιποιητικώτερος καὶ φιλοφρονέστερος ὅτε δ' ἔβλεπεν ἐκείνην εὐγνωμονοῦσαν, ἔσπευδε νὰ τῆς ἐνθυμίξῃ ἐπιδεξιῶς, ὅτι οὐδόλως μετεῖχεν ὁ ἔρως τῶν τρόπων καὶ τῶν λόγων του.

Ἄλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς πολεμικῆς του ἀπέβη εἰς μάτην. Ἡ Καρολίνα ἦτο τόσον ἀπλῆ, ὥστε οἰαδῆποτε πρὸς αὐτὴν ἐπιτηδειότης θ' ἀπετύγχανεν. Ὅτε ὁ δούξ περιέβαλλεν αὐτὴν δι' ἄβραξ θεραπείας, ἐπίστευεν ἐκείνη εἰς τὴν φιλίαν του. Ὅτε δὲ οὗτος τὴν ἐκέντα δι' ἀποσιωπήσεων, ἔχαιρεν αὐτὴ τοσοῦτῳ μᾶλλον ὅσῳ καὶ εἰς αὐτὰς ἔτι διέβλεπε τὴν φιλίαν. Τυφλώτων ὁ δούξ ἐξ αὐταρκείας, ἠπατήθη ὡς πρὸς τὴν δευτέραν ταύτην φάσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς του. Ὑπῆρχε μὲν ἡδὴ πλήρης μεταξύ αὐτῶν

ἐμπιστοσύνη· ἀλλ' ἂν ἡ Καρολίνα ἤνοιγεν αἴφνης τοὺς ὀφθαλμοὺς, δὲν ἤθελεν αἰσθανθῆ λύπην, ἀλλ' ἐκπληξιν μόνον καὶ περίφρονα οἶκτον. Ὁ δούξ ἠλπίζε πᾶσαν προΐανὰ ἰδὴ γεννώμενον τὸ πείσμα ἢ τὴν ἀγανάκτησίν τῆς. Ἄλλ' οὐδὲν ἄλλο παρεθέρει, ἢ μελαγχολίαν τινά, ἥς ὑπελάμβανεν ἀφελῶς τὸν ἑαυτόν του αἴτιον, καὶ ἦτις νύχαρίσται μὲν αὐτὸν ἀλλὰ δὲν τῷ ἤρκει ἐντελῶς.

— Τὴν ἐνόμιζα ζωηροτέραν, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν ἡ λύπη τῆς ἔχει ἀδράνειαν μᾶλλον καὶ ἠρεμίαν ἢ θερμότητα.

Ἡ ἡρεμία αὐτῆ βαθμηδὸν τὸν ἔθελξε. Τοιαύτην τινὰ ἐγκαρτέρησιν, ὅποιαν αὐτὸς τὴν ὑπέθετεν, οὐδέποτε εἶχεν ἰδεῖ. Ἐβλεπεν ἐν αὐτῇ ἐνδόμυχον μετριοφροσύνην, ἀποθάρρυνσιν ἐντελῆ φιλαρσεκείας καὶ συμπαθῆ τινὰ ὑποταγήν, αἰτινες τὸν συνεκίνησαν.

— Εἶνε πρὸ παντὸς ἀγαθῆ, ἔλεγε πάλιν, ἀγαθῆ ὡς ἄγγελος. Θὰ ἦτο τις εὐτυχέστατος μετὰ γυναίκα τόσον εὐγνώμονα καὶ τόσον ἠπίαν. Ἀγνοεῖ ἀληθῶς τί θὰ εἴπῃ νὰ προσενήσῃ λύπην εἰς ἄλλον τὰς φυλάττει ὅλας διὰ τὸν ἑαυτόν τῆς.

Ἐνεδρεῦον ἀδιακόπως τὸ θυμὰ του ὁ δούξ ἠσθάνθη βαθμηδὸν γοητείαν καὶ τρυφερὰν συγκίνησιν. Ἠναγκάσθη ν' ἀναγνωρίσῃ, ὅτι ἐταράττετο πλησίον τῆς, καὶ ὅτι ἡ σκληρότης αὐτῆς τὸν ἔφερεν εἰς μεγάλην ἀμηχανίαν.

Μετὰ ἓνα μῆνα ἤρχισεν ἀνυπομονῶν καὶ διαλογιζόμενος ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν λύσιν. Ἄλλὰ τοῦτο τῷ ἐφάνη αἴφνης ἐκτάκτως δύσκολον.

Ἡ ἀρετὴ τῆς Καρολίνας δὲν θὰ τῷ ἐπέτρεπε βεβαίως νὰ παραβῆ τὸν λόγον του. Κατέστρεφε δὲ τὰ πάντα, ἂν ἐπεχειρεῖ νὰ ἐπισπεύσῃ ἀποτόμως τὸ πρᾶγμα.

Ἡμέραν τινά, ἐρχόμενος πρὸς τὴν μητέρα του, — Διεσκέδασα πολὺ πρὸ μικροῦ, εἶπεν, ἰππεύων ἐν ἰππάριον τοῦ κτήματός σας. Ὁμοιάζει ἀγριόχοιρον καὶ τριποδίζει ἀπαράλλακτα. Ἐχει ζωηρότητα, κνήμας λαμπράς καὶ εἶνε πολὺ ἤμερον. Ἡ δεσποινὶς Σαίν-Σενὲ ἠμποροῦσε νὰ τὸ ἰππεύσῃ, ἂν τυχὸν ἀγαπᾷ τὴν ἰππασίαν.

— Τὴν ἀγαπᾷ πολὺ, ἀπήντησεν ἐκείνη. Ὁ πατὴρ μου τὸ ἤθελε, κ' ἔκαμνα τὴν θέλησίν του μὲ εὐχαρίστησιν.

— Τότε στοιχηματίζω ὅτι θὰ ἰππεύετε λαμπρά.

— Ὅχι· ἔχω ἀπλῶς θάρρος κ' ἐλαφρὰν χεῖρα, ὅπως ὅλαι αἱ γυναῖκες.

— Ὅσαι ἰππεύουν καλὰ, διότι ἐν γένει αἱ γυναῖκες εἶνε νευρικαὶ καὶ θέλουν νὰ διοικοῦν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς ἵππους. Ἄλλὰ σεῖς δὲν ἔχετε αὐτὸν τὸν χαρακτήρα.

— Ὡς πρὸς τοὺς ἄνδρας δὲν ἤξεύρω· δὲν ἐδοκίμασα ποτὲ μου νὰ διοικήσω κανένα.

— Θὰ δοκιμάσετε καμμίαν ἡμέραν.

— Δὲν εἶνε πιθανόν.

— Ὅχι, εἶπεν ἡ μαρκησία, δὲν εἶνε πιθανόν. Δὲν θέλει νὰ νυμφευθῆ, καὶ εἰς τὴν θέσιν της ἔχει πολὺ δίκαιον.

— Ὡ, βεβαίως, ὑπέλαβεν ὁ δούξ, γάμος χωρὶς περιουσίαν θὰ ἦνε κόλασις.

Ἐθεώρησε δὲ τὴν Καρολίαν, παρατηρῶν ἂν τοιαύτη τις δῆλωσις τὴν συνεκίνησεν. Ἄλλ' ἐκείνη ἔμεινεν ἀπαθής, εἰλικρινῶς ἤδη καὶ ἀνεπιστρέπτει ἀρνηθεῖσα τὸν γάμον.

Ὁ δούξ, ἐπιθυμῶν νὰ ἐξιχνιάσῃ ἂν ἡ δεσποινὶς Σαὶν-Ζενὲ ἀπόφασιν εἶχε ἀδιάσειστον ν' ἀπιστῆ κατὰ παραπτώματος ἀνεπανορθώτου, καὶ μὴ θέλων νὰ διακινδυνεύσῃ σοβαρῶς τὰ πράγματα, προσέθηκε :

— Βεβαίως θὰ ἦνε κόλασις, ἐκτὸς ἐὰν πάθος τι σπουδαῖον ὑπαγορεύσῃ τὸν ἡρωισμόν, ὅστις ὑποφέρει τὰ πάντα.

Ἡ Καρολίνα ἀπέμεινε πάλιν ἐπίσης ἀπαθής καὶ οἰοεὶ ξένη πρὸς τὸ ζήτημα.

— Ἀλλά υἱέ μου! εἶπεν ἡ μαρκησία τί ἀνοηταίς λέγεις; ὁμιλεῖς ἐνίοτε ὡς παιδίον.

— Δὲν ἤξεύρετε ὅτι εἶμαι ἀκόμη παιδίον; ἠρώτησεν ὁ δούξ. Καὶ εἶμαι κ' ἐλπίζω νὰ μείνω παιδίον πολὺν καιρὸν.

— Εἶνε ὅμως παρὰ πολὺ παιδαριῶδες νὰ προσδοκᾷ τις εὐτυχιαν ἀπὸ τὴν πενίαν, εἶπεν ἡ μαρκησία, ἣτις ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ φιλονεικήσῃ. Ἡ πενία φονεῖει ὅλα καὶ αὐτὸν τὸν ἔρωτα.

— Τὸ φρονεῖτε καὶ σεῖς, δεσποινὶς Σαὶν-Ζενὲ; ὑπέλαβεν ὁ δούξ.

— Δὲν ἔχω γνώμην, ἀπήντησεν ἐκείνη. Δὲν γνωρίζω τὴν ζωὴν, εἰ μὴ εἰς κύκλον πολὺ στενόν· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου κλίνω μᾶλλον νὰ πιστεῦσω τὴν μητέρα σας παρὰ σᾶς. Ἐγνώρισα τὴν πενίαν καὶ ἠσθάνθη τὸ βάρος της ὅχι ἐπ' ἐμοῦ ἀλλ' ἐπὶ ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἠγάπων. Δὲν πρέπει τις λοιπὸν οὔτε νὰ ἐκτείνῃ, οὔτε νὰ περιπέλῃ τὴν ζωὴν του, ὅταν αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶνε δύσκολος. Εἶνε τὸ ἴδιον ὡς νὰ ζητῆ μόνος του τὴν ἀπελπίσιν.

— Αἴ!... Ὅλα εἶνε σχετικὰ, ὑπέλαβεν ὁ δούξ. Ἡ πενία μερικῶν εἶνε πλοῦτος δι' ἄλλους. Δὲν θὰ ἦσθε σεῖς πλουσιωτάτη μὲ δώδεκα χιλιάδων φράγκων εἰσόδημα;

— Βεβαίωτατα, ἀπήντησεν ἡ Καρολίνα, μὴ ἐνθυμηθεῖσα μὴδὲ γνωρίζουσα ἴσως ὅτι τόση ἦτο ἡ σύνταξις τοῦ δουκός.

— Λοιπὸν, ὑπέλαβεν ἐκεῖνος, ὅστις ἤθελε νὰ παράσχῃ μὲν ἐλπίδα διὰ μιᾶς του λέξεως, νὰ τὴν ἀποσύρῃ δὲ δι' ἄλλης—ἀπλῶς ἵνα ταραξῇ τὴν ἡρεμὸν ἐκείνην καὶ δειλὴν καρδίαν—ἂν κανεὶς σᾶς προσέφερε τοιαύτην τινὰ ζωὴν καὶ ἔρωτα ἀληθινόν...;

— Δὲν θὰ ἐδεχόμην, ἀπήντησεν ἡ Καρολίνα· ἔχω νὰ θρέψω καὶ ν' ἀναθρέψω τέσσαρα τέκνα, καὶ τοιοῦτο παρελθὸν κανεὶς σύζυγος δὲν θὰ τὸ ἐδέχετο.

— Εἶνε χαριτωμένη! ἀνεφώνησεν ἡ μαρκησία, ὁμιλεῖ περὶ τοῦ παρελθόντος της ὡς χήρα.

— Ὡ! δὲν ὠμίλησα περὶ τῆς χήρας, τῆς πτωχῆς μου ἀδελφῆς. Μ' ἐμὲ καὶ μὲ μίαν γραίαν ὑπηρετρίαν, ἡ ὁποία μᾶς εἶνε ἀφρωσιωμένη καὶ θὰ μοιρασθῆ μαζί μας τὸ τελευταῖον τεμάχιον τοῦ ἄρτου μας, εἴμεθα σωστοὶ ἐπτά. Φαντασθῆτε τὸρα τὸν γαμβρὸν μὲ τὰς δώδεκα χιλιάδας του. Ἀναντιρρήτως δὲν θὰ ἔκαμνε καλὴν ἐπιχείρησιν.

Ἡ Καρολίνα ὠμίλει πάντοτε περὶ τῆς θέσεώς της μετ' ἀνυποκρίτου φαιδρότητος, ἣτις κατεδείκνυε τὴν εἰλικρίνειαν τῆς ψυχῆς της.

— Ἀλήθεια, ἔχετε δίκαιον, εἶπεν ὁ δούξ. θὰ ζήσετε πολὺ καλλίτερα μόνη μὲ τὸ λαμπρὸν αὐτὸ θάρρος σας καὶ τὴν ψυχικὴν σας καρτερίαν. Νομίζω ὅτι σεῖς κ' ἐγὼ εἴμεθα οἱ μόνοι ἀληθινοὶ φιλόσοφοι. Θεωρῶ τὴν πτωχειαν ὡς πρᾶγμα ἐντελῶς ἀσήμαντον, ὅταν τις ἔχῃ μόνον τὴν εὐθύνην τῆς ἀτομικῆς του θελήσεως, καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι οὐδέποτε ἦμην εὐτυχέστερος παρ' ὅτι εἶμαι.

— Τόσον τὸ καλλίτερον, υἱέ μου, εἶπεν ἡ μαρκησία, ὑποδηλοῦσα συγκεκαλυμμένην τινὰ μομφήν, ἣν ἠσθάνθη ἀμέσως ὁ δούξ, διότι ἔσπευσε νὰ προσθήσῃ :

— Θὰ εἶμαι δ' ἐντελῶς εὐτυχῆς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ ἀδελφός μου ἀποφασίσῃ τὸν γάμον περὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται· δὲν εἶνε ἀλήθεια μητέρα;

Ἡ Καρολίνα ἐστράφη ἵνα θεωρήσῃ τὸ ἐκκρεμές.

— Ὅχι, ὄχι! πηγαίνει καλά, εἶπεν ἡ μαρκησία· δὲν ἔχω πλέον μυστικὰ διὰ σᾶς, ἀγάπη μου, καὶ πρέπει νὰ μάθετε ὅτι ἔλαβον καλὰς εἰδήσεις σήμερον περὶ μεγάλου τινός σχεδίου, τὸ ὁποῖον ἔχω διὰ τὸν υἱόν μου. Ἄν δὲν μετεχειρίσθην τὸ ὄραϊόν σας γράψιμον πρὸς διαπραγματεύσιν τῆς ὑποθέσεως, τὸ ἔκαμα δι' ἄλλους λόγους, ὄχι ἀπὸ δυσπιστίαν. Ἴδού, ἀναγνώσατέ μου αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν ὁ υἱός μου δὲν γνωρίζει.

Ἡ Καρολίνα θὰ ἐπρωτίμα ν' ἀπόσχῃ πάσης τοιαύτης ἀναμίξεως εἰς τὰ μυστικὰ τῆς οἰκογενείας καὶ ἰδίως τὰ τοῦ μαρκησίου. Ἀπήντησε δὲ κατόπιν δισταγμοῦ :

— Ὁ Κύριος μαρκησίος δὲν εἶν' ἐδῶ· καὶ δὲν ἤξεύρω ἂν θὰ ἐπιδοκιμάσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην διὰ τῆς ὁποίας μὲ τιμᾶτε... .

— Ὡ, βεβαίως, ἀπεκρίθη ἡ μαρκησία. Ἄν ἀμφέβαλλον, δὲν θὰ σᾶς παρεκάλουν ν' ἀναγκάσετε· ἔλατε, ἀγαπητῆ μου.

Περαιτέρω ἐνστασις πρὸς τὴν μαρκησίαν δὲν ἦτο δυνατὴ, καὶ ἡ Καρολίνα ἀνέγνω τὰ ἐπόμενα :

«Ναί, ἀγαπητή μου φίλη, τὸ πρᾶγμα πρέπει νὰ ἐπιτύχη καὶ θὰ ἐπιτύχη. Εἶνε ἀληθές ὅτι ἡ περιουσία τῆς δεσποινίδος Ε. . . ἀναβαίνει εἰς τέσσαρα ἑκατομμύρια τοῦλάχιστον, ἀλλ' αὐτὴ τὸ γνωρίζει καὶ δὲν κομπάζει διὰ τοῦτο. Τούναντιον μάλιστα, μετὰ νέαν μου ἀπόπειραν, μοῦ εἶπε σήμερον τὸ πρωί: «Ἐχετε δικαίον ἀγαπητή μου ἀγάδοχε. Ἐχω τὸ δικαίωμα καὶ τὴν δύναμιν νὰ πλουτίσω ἄνθρωπον ἀληθοῦς ἀξίας. Ὅσα μοῦ λέγετε περὶ τοῦ υἱοῦ τῆς φίλης σας μοῦ ἐμπνέουν μεγάλην ἰδέαν περὶ αὐτοῦ. Ἀφήτε με νὰ τελειώσω τὸ πένθος μου εἰς τὸ μοναστήριον, καὶ τὸ προσεχές φθινόπωρον συναινῶ νὰ τὸν ἰδῶ εἰς τὴν οἰκίαν σας.»

«Ἐννοεῖται ὅτι εἰς ὅλα αὐτὰ δὲν ἀνέφερα ὄνομα. Ἀλλὰ τὰ ἀφορώντα τοὺς δύο υἱούς σας καὶ σὰς τὴν ἰδίαν εἶνε τόσον γνωστά, ὥστε βεβαίως ἐμάντευσεν ἡ προσφιλής μου Ἄρτεμις. Δὲν ἐνόμισα δὲ ὅτι ἔπρεπε ν' ἀποσιωπήσω τὴν ἐπ' ἐσχάτων ὠραίαν διαγωγὴν τοῦ μακρησίου, καὶ νὰ καταδείξω ὅλην τὴν ἀξίαν τῆς. Αὐτὸς ὁ ἀδελφός του δοῦξ τὴν ἐκήρυξε παντοῦ, μετὰ συγκινήσεως ἥτις τὸν τιμᾷ. Μὴ παρατείετε λοιπὸν πολὺ τὴν φθινοπωρινὴν διαμονὴν σας εἰς Σεβάλ. Δὲν πρέπει ἡ Ἄρτεμις νὰ ἰδῇ πολὺν κόσμον πρὸ τῆς συνεντεύξεως. Ὁ κόσμος ἀφαιρεῖ πάντοτε ἀπὸ αὐτὰς τὰς πλέον ἀθῶας ψυχὰς τὴν πρώτην ἐκείνην ἀγνόνητα τῆς πίστεως καὶ τῆς γενναιότητος, τὴν ὁποίαν συντηρῶ ὅσον δύναμαι εἰς τὴν καρδίαν τῆς βαπτιστικῆς μου. Θὰ ἐξακολουθήσετε δὲ τὸ ἔργον μου, καλὴ μου φίλη, ὅταν γίνῃ κόρη σας. Εἶνε ὁ θερμότερος τῶν πόθων μου νὰ ἰδῶ τὸν ἀγαπητόν σας υἱὸν ἀνακτῶντα τὴν προσήκουσαν κοινωνικὴν του θέσιν. Εἶνε δὲ θαυμάσιον ὅτι τὴν ἐθυσίασε μόνος του χωρὶς νὰ σκυθρωπάσῃ, καὶ τὸ ὠραιότερον ἔργον εὐγενοῦς νεανίδος εἶνε νὰ τοῦ εὐπατριδῶν ἠρώων νὰ δίδωσι τοιαῦτα λαμπρὰ μεγαλοθυμίας παραδείγματα εἰς τοὺς σημερινούς ὀψιπλοῦτους· κ' ἐπειδὴ εἶμαι κ' ἐγὼ μία ἀπὸ τὰς θυγατέρας αὐτάς, ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ ἐπιτύχω, κ' ἐργάζομαι πρὸς τοῦτο ἐξ ὅλης μου τῆς καρδίας, δι' ὅλης μου τῆς καρδίας καὶ μεθ' ὅλης μου τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀφοσιώσεως.

Δουκίσα Δυριέρ, τὸ γένος Φορτάρκ.

Ἄν ὁ δοῦξ παρετήρει τὴν Καρολίαν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς, καθ' ἣν ἡ φωνὴ τῆς οὐδόλως ἐταράχθη, οὐδένα κόπον ἤθελε παρατηρήσει οὐδ' αἰσθημὰ τι προσωπικὸν μὴ σύμφωνον πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ εὐχαριστήσιν. Ἀλλ' οὐδόλως ἐσκέφθη νὰ τὴν παρατηρήσῃ. Ἀπέναντι τοσοῦτον σπουδαίας οἰκογενειακῆς ὑποθέσεως, ἡ πτωχὴ Καρολίνα ἔμενον ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ δευτερεύουσα πάντως καὶ παρεμπίπτουσα σκέψις, θὰ ὑπελάμβανε δὲ ἀμάτημά του νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι ὑπῆρχε κἀν, ἐνῶ διέβλεπεν ἐν τῷ μέλλοντι τοῦ

ἀδελφοῦ του τὴν θείαν πρόνοιαν ἐπανορθοῦσαν τὸ κακόν, ὅπερ αὐτὸς εἶχε προξενήσει.

— ὦ, ναί! ἀνέκραξε, φιλῶν μετὰ χαρᾶς τὰς χεῖρας τῆς μητρός του, θὰ γίνετε πάλιν εὐτυχῆς καὶ θὰ παύσω νὰ κοκκινίζω ἀπὸ ἐντροπῆν. Ὁ ἀδελφός μου θὰ γίνῃ ὁ ἀνὴρ, ὁ ἀρχηγός τῆς οἰκογενείας. Ὁ κόσμος θὰ γνωρίσῃ τὴν ἑκτακτον αὐτοῦ ἀξίαν, διότι εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τῶν πολλῶν οὔτε ἡ ἀξία οὔτε ἡ ἀρετὴ ἀρκοῦσι, χωρὶς τὸν πλοῦτον. Θὰ τὰ ἔχη τοιοτοτρόπως ὅλα, ὁ ἀγαπητός μου ἀδελφός, δόξαν, τιμὴν, ἐπιρροήν, δύναμιν, καὶ ὅλ' αὐτὰ εἰς τὸ πείσμα τῶν μικροευγενῶν τῆς ἀστυκῆς αὐλῆς, καὶ χωρὶς νὰ ὑποχωρήσῃ κεραίαν εἰς τὰς δῆθεν πολιτικὰς ἀνάγκας. Ἐδειξάτε, μητέρα τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν Οὐρβανόν;

— Βεβαίως.

— Κ' εἶνε εὐχαριστημένος; Τὰ πράγματα εἶνε τόσον καλὰ, ἡ νύμφη προκατειλημμένη ὑπὲρ αὐτοῦ. . . δέχεται ἐκ τῶν προτέρων, καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ τὸν ἰδῇ. . .

— Ναί, υἱέ μου· μοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ δεχθῇ νὰ παρουσιασθῇ. . .

— Νίκη! ἀνεφώνησεν ὁ δοῦξ. Εὐθυμία λοιπὸν, καὶ τρέλλα! Μοῦ ἔρχεται ὄρεξις νὰ πηδήσω εἰς τὴν ὄροφν, . . . νὰ περιπτυχθῶ. . . οἰονδήποτε! Μοῦ ἐπιτρέπετε, ἀγαπητή μου μητέρα, νὰ ὑπάγω νὰ φιλήσω τὸν ἀδελφόν μου;

— Ἐννοεῖται· ἀλλὰ μὴ τὸν συγχαίρεις πολὺ. Κάθε νέον τὸν τρομάζει, ἤξεύρεις.

— ὦ, ἡσυχάσετε· τὸν γνωρίζω.

Καὶ ὁ δοῦξ, εὐκίνητος πάντοτε, καίτοι πως εὐσαρκος καὶ τὰς ἀθρόωσεις δυσκάμπτους ἔχων, ἔφυγε πηδῶν ὡς νεαρός μαθητής.

(Ἐπεται συνέχεια).

Η ΥΓΕΙΝΗ ΤΗΣ ΚΑΛΟΝΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Ἰταλοῦ Paolo Mantegazza]

[Συνέχεια ἰδὲ σελ. 368]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ὁ πῖλος καὶ οἱ δευτερότοκοι ἀδελφοί του.

À tout seigneur, tout honneur! Ὁ πῖλος εἶνε ὁ βασιλεὺς τῶν ἐνδυμάτων, ὅπως ἡ κεφαλὴ εἶνε ὁ ἡγεμὼν τῶν μελῶν τοῦ σώματος.

Ἡ φύσις ἔδωκεν εἰς τὴν κεφαλὴν τὸ ἐνδυμα τῆς κόμης, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας προσέθεσεν εἰς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς παντοειδῆς σκούφους, καὶ προσθέτους κόμας ὁμοίας πρὸς